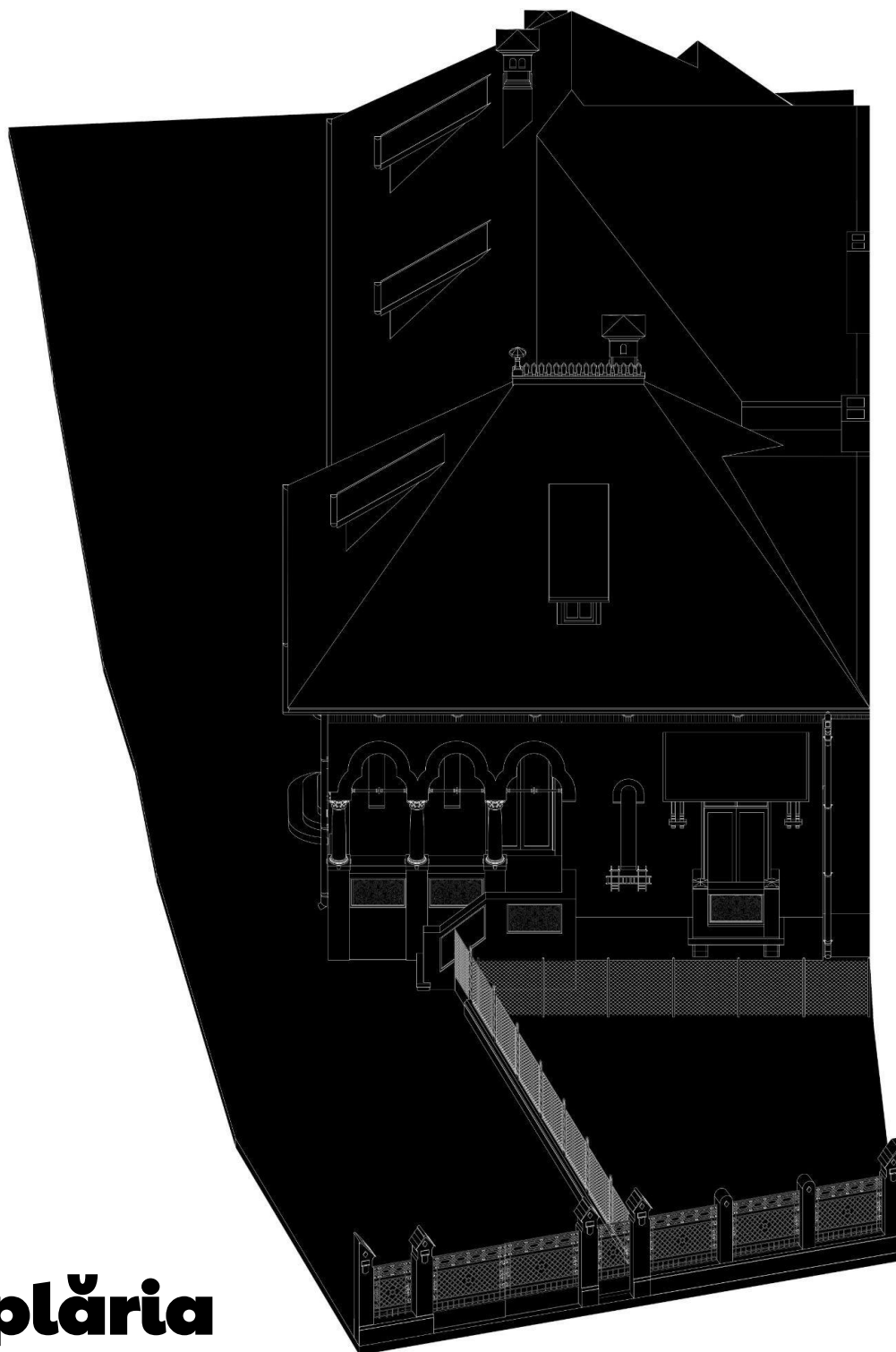




CASA
IENĂ
CHITĂ



de-a arhitectura
www.de-a-arhitectura.ro



**8. Tâmplăria
recondiționată și tâmplăria
nouă la o casă veche.**



instagram: @casa_ienachita, @deaarhitectura
facebook: DeAArhitectura
youtube: AsociatiaDeaarhitectura

Studiu de caz: Casa Ienăchiță

Invitat: Ovidiu Irimescu

Tâmplăria unei case vechi reprezintă una dintre cele mai mari provocări în cadrul unei renovări. Adesea, proprietarii se găsesc în fața unei dileme greu de tranșat: să păstreze ferestrele originale sau să le înlocuiască cu unele noi, moderne? Din dorința de a obține o izolare termică rapidă, din lipsă de informații sau din cauza miturilor din piață, decizia cea mai frecventă este aruncarea vechii tâmplării.

Pentru a demonta aceste mituri, asociația [De-a Arhitectura](#) a lansat proiectul pilot [Casa Ienăchiță](#). Situat pe strada Ienăchiță Văcărescu din București și construit în anul 1915, acest imobil servește drept ghid de bune practici pentru reabilitarea caselor vechi care nu sunt neapărat monumente istorice, dar care dau identitate orașului. Prin documentarea acestui șantier, specialiștii demonstrează publicului larg valoarea autentică a elementelor originale și modul corect în care putem interveni asupra lor.

Valoarea unei ferestre vechi este unică. Ea rezidă în calitatea materialului (lemn de esență tare, bine uscat în timp), în detaliile unice de profilatură realizate meșteșugărește și în greutatea istorică pe care o poartă. Toate aceste calități sunt imposibil de replicat în fabricile moderne, prin procese industriale în serie.

Ce trebuie să știi înainte de a lua o decizie?

Dacă deții o casă veche și te afli în fața acestei alegeri, iată câteva aspecte esențiale pe care trebuie să le pui în balanță:

O a doua șansă: Tâmplăria veche, chiar și după un secol de utilizare, poate fi salvată și adusă la o nouă viață.

Performanță îmbunătățită: Printr-o restaurare corectă, ferestrele vechi pot fi etanșate astfel încât eficiența lor termică să crească semnificativ.

Scăderea valorii clădirii: Profilele moderne (în special cele din PVC, dar și cele din lemn noi, plate, lipsite de decorațiuni) distrug armonia fațadei și depreciază valoarea economică și estetică a imobilului.



instagram: @casa_ienachita, @deaarhitectura
facebook: DeAArhitectura
youtube: AsociatiaDearhitectura

Riscul de ilegalitate: Modificarea aspectului fațadei sau schimbarea materialului tâmplăriei originale se poate face legal **doar în baza unei autorizații de construire**. În lipsa acesteia, înlocuirea ferestrelor este o acțiune ilegală.

Recondiționarea este soluția ideală atunci când structura de rezistență a lemnului este încă solidă și când clădirea păstrează o arhitectură de stil, elemente decorative unice sau o valoare de patrimoniu care merită transmisă mai departe.

Capcanele tâmplăriei noi industriale

Fabricile mari folosesc tehnologii care nu permit copierea detaliilor și a liniilor fine ale unei tâmplări vechi. Ferestrele moderne de serie tind să fie mult mai masive. Dacă restaurarea celei vechi este absolut imposibilă din cauza degradării severe, singura alternativă corectă este **producția la comandă în ateliere de tâmplărie tradițională**. Doar un meșter poate reproduce manual finețea cercevelor și a tocăriei originale, lucrând în spiritul epocii.

O situație aparte o reprezintă **tâmplăriile metalice cu profil subțire** (întâlnite adesea la sere, verande sau windfang-uri). Aceste profile nu se mai fabrică astăzi și sunt extrem de valoroase din punct de vedere vizual. Deși au o eficiență termică redusă, ele acționează ca un spațiu-tampon între exterior și interior. Ele pot fi restaurate, iar în anumite cazuri, sticla poate fi înlocuită cu una mai performantă, însă doar după o evaluare realizată împreună cu un specialist.

Cum adaptăm o fereastră istorică la cerințele energetice moderne?

În prezent, presiunea pentru eficientizarea energetică este uriașă, însă izolarea nu ar trebui să se facă în detrimentul identității culturale a clădirilor. Experiența de pe șantierul [Casei Ienăchită](#) ne arată că o fereastră de 110 ani, restaurată de meșteri precum Ovidiu Irimescu, poate fi adusă la performanțe optime prin trei intervenții strategice:

Etanșare profesională: Montarea unor benzi de cheder speciale în cadrul ramelor sau pe șipci adăugate subtil pe contur.



instagram: @casa_ienachita, @deaarhitectura

facebook: DeAArhitectura

youtube: AsociatiaDeaarhitectura

Modernizarea vitrajului: Înlocuirea sticlei simple cu geamuri de tip termopan cu cameră subțire. Acestea oferă izolare termică fără să îngreuneze rama fină din lemn.

Restaurarea feroneriei: Demontarea, curățarea de rugină sau vopsea și reglarea cremoanelor, balamalelor și a zăvoarelor originale pentru o închidere perfectă.

Ghid practic pentru evaluare și intervenție

Semne că tâmplăria poate fi salvată:

Lemnul este dur: Testează materialul înțepându-l ușor cu o șurubelniță în zonele cele mai expuse la ploaie (baza ferestrei). Dacă opune rezistență și nu intră în profunzime, lemnul este sănătos și merită restaurat.

Blocaje corectabile: Problemele la deschidere sau închidere sunt adesea cauzate doar de straturile succesive și groase de vopsea veche sau de slăbirea balamalelor. Totul se rezolvă prin decapare și reglaj.

Degradări locale: Dacă putregaiul a afectat doar o mică porțiune (de exemplu, doar lăcrimarul sau o parte din ramă), piesa respectivă poate fi înlocuită punctual, fără a sacrifica întreaga fereastră.

Sticlă originală cu valoare estetică: Sticla veche, turnată manual, prezintă adesea mici valuri și imperfecțiuni fermecătoare care reflectă lumina într-un mod unic și merită păstrată.

Când este necesară înlocuirea totală?

Putregai structural avansat: Dacă lemnul este complet moale, se fărâmițează la atingere sau prezintă galerii adânci produse de carii, restaurarea devine imposibilă sau nejustificat de scumpă.

Deformări majore iremediabile: Atunci când elementele din lemn sunt atât de torsionate sau strâmbe încât nicio metodă de aducere în plan nu mai poate asigura o etanșare minimă.

Resurse critice de timp și buget: Restaurarea manuală este un proces laborios, meticolos și de lungă durată. Dacă timpul sau bugetul sunt extrem de limitate, recondiționarea corectă s-ar putea să nu fie o opțiune viabilă.



instagram: @casa_ienachita, @deaarhitectura
facebook: DeAArhitectura
youtube: AsociatiaDeaarhitectura

Etapele esențiale ale procesului de recondiționare

Dacă ai decis să salvezi tâmplăria, iată care sunt pașii tehnici pe care trebuie să îi urmezi (sau să îi urmărești în lucrul cu meșterii):

1. **Evaluarea inițială:** Inspectarea detaliată a lemnului pentru a depista dăunătorii, mucegaiul sau elementele lipsă.
2. **Demontarea pieselor:** Scoaterea cu mare atenție a sticlei și a feroneriei (mânere, balamale, foraiță) pentru a putea lucra liber pe suprafețe.
3. **Îndepărtarea finisajului vechi:** Curățarea straturilor vechi de vopsea prin una dintre cele trei metode:
 - **Mecanică:** Șlefuire cu hârtie abrazivă de granulație potrivită.
 - **Chimică:** Aplicarea unui gel decapant urmată de răzuirea cu un șpaclu.
 - **Termică:** Folosirea unei suflante cu aer cald pentru a umfla și exfolia straturile vechi.
4. **Repararea defectelor și consolidarea:** Umplerea fisurilor cu chit special pentru lemn, consolidarea îmbinărilor slăbite cu adeziv structural și realizarea de inserții din lemn nou în zonele degradate.
5. **Aducerea în plan:** Corectarea geometriei elementelor care s-au lăsat sub propria greutate în timp.
6. **Pregătirea și finisarea suprafeței:** Șlefuirea fină, desprăfuirea completă și aplicarea unui grund de protecție (anti-carii și anti-mucegai). Urmează aplicarea stratului final (vopsea, lac sau lazură) în straturi subțiri și succesive.
7. **Echiparea și etanșarea finală:** Remontarea sticlei și a feroneriei restaurate, urmată de aplicarea benzilor de cheder pentru o izolare termică și fonică adaptată standardelor actuale.

Alegerea de a restaura tâmplăria originală a unei case vechi nu este doar un act de respect pentru trecut, ci și o investiție inteligentă în identitatea, farmecul și valoarea pe termen lung a proprietății tale.